

Atomberedskap og utdeling av jodtabletter

Informasjon til foresatte og ansatte i skoler, barnehager, Barne- og familieetatens institusjoner og øvrige institusjoner der barn oppholder seg på dagtid

Jodtabletter kan bli aktuelt som tiltak ved atomhendelser over hele landet. Europas kjernekraftverk eldes og risikoen for alvorlige ulykker øker. Ferdselen med reaktordrevne fartøy langs kysten er økende. En ulykke med et slikt fartøy eller en terroraksjon kan gi radioaktive utslipp som rammer Norge.

Som ledd i atomberedskapen i Oslo kommune er jodtabletter lagret i alle offentlige og private skoler, barnehager, Barne- og familieetatens institusjoner og andre institusjoner der barn oppholder seg på dagtid. Ved en atomhendelse vil barn få utdelt jodtabletter der de oppholder seg.

Foresatte til barn under 16 år, får informasjon om at barnet eller ungdommen vil få jodtablett, med mindre foresatte eller ungdommen selv gir beskjed om at de ikke ønsker det. Dette kalles passivt samtykke, og utføres ofte ved å fylle ut et skjema gitt av skolen, barnehagen eller institusjonen.

Alle elever som oppholder seg i videregående skole ved en atomhendelse vil få utdelt jodtabletter.

Personer som ikke har anskaffet jodtabletter til lagring i hjemmet anbefales å kjøpe dette reseptfritt i apotek. Det er også mulig å oppsøke legevakten for utdeling av jodtabletter når hendelsen har inntruffet.

Jodtablettene som er lagret i skoler, barnehager og institusjoner testes årlig hos Statens legemiddelverk. Tablettene er trygge å bruke og er virksomme, selv om de er utgått på dato. Dersom testing viser at kvaliteten er redusert vil tablettene tilbakekalles.

Målgruppen

Målgruppen for bruk av jodtabletter er barn og unge under 18 år, gravide og ammende. Disse gruppene har størst opptak av jod, og vil ha mest nytte av tablettene. Det kan bli gitt råd om inntak av jodtabletter i spesielle tilfeller til voksne mellom 18 og 40 år, se eget punkt om egenberedskap.

Bruk av jodtabletter

Opptak av radioaktivt jod øker risikoen for å få kreft i skjoldbruskkjertelen. Dersom det blir et utslipp av radioaktivt jod, kan jodtabletter blokkere opptaket av radioaktivt jod, og kan være ett av flere beskyttende tiltak som Kriseutvalget for atomberedskap anbefaler.

Jodtabletter beskytter bare mot radioaktivt jod, og ikke mot andre radioaktive stoffer. Jodtabletter skal inntas så raskt som mulig etter at anbefaling er gitt fra Kriseutvalget for atomberedskap, og innen 4 timer etter eksponering for radioaktivt jod i luft, mat og/eller drikke.

Egenberedskap

Jodtabletter selges reseptfritt på apotek. Det anbefales at familier kjøper inn jodtabletter til barn og unge under 18 år, gravide, ammende og husstandsmedlemmer under 40 år.

Foresatte til barn under 16 år, får informasjon om at barnet eller ungdommen vil få jodtablett hvor barn oppholder seg på dagtid, med mindre foresatte eller ungdommen selv gir beskjed om at de ikke ønsker det.

Advarsler og forsiktighetsregler

- Risikoen for bivirkninger ved bruk av jodtabletter er svært liten for barn og unge.
- Gravide og ammende skal unngå høyere doseringer enn anbefalt.
- Ved tilførsel av jod til nyfødte (første levemåned) gjelder spesielle forsiktighetsregler.
- Personer som har betennelse i skjoldbruskkjertelen (thyreoiditt), forstyrrelser i skjoldbruskkjertelfunksjonen eller dermatitis herpetiformis (Dührings sykdom) skal ikke ta jodtabletter.
- Personer som er allergisk overfor kaliumjodid eller noen av innholdsstoffene i legemiddelet skal ikke ta jodtabletter.
- Personer som har operert bort skjoldbruskkjertelen trenger ikke ta jodtabletter.

Ved en atomhendelse

Søk råd om innendørsopphold og inntak av jodtabletter, hold deg orientert via internett, tv og radio. Jodtabletter skal **kun** inntas når det er blitt gitt anbefaling om det.

Aktuelle nettsteder

Kommunens nettside: <https://www.oslo.kommune.no>

Direktoratet for strålevern og atomsikkerhet sin nettside: <https://www.dsa.no/atomberedskap>